

Giai đoạn 1940 - 1943, nhiều cơ sở của Đảng bộ tỉnh bị khủng bố, nhiều cán bộ, đảng viên và quần chúng cách mạng bị địch bắt. Đến tháng 3/1942, lực lượng đảng viên còn lại chỉ thành lập Ban cán sự mà không thành lập Ban Tỉnh ủy. Tháng 8/1943, hầu hết cán bộ lãnh đạo chủ chốt của Ban cán sự bị bắt, nhiều cơ sở cách mạng trên toàn địa bàn tỉnh bị khủng bố ác liệt. Đến cuối năm 1943, Thái Bình không còn ban lãnh đạo tỉnh và bị đứt liên lạc hoàn toàn với Xứ ủy Bắc Kỳ.

Từ đầu năm 1944 trở đi, tình hình quốc tế và trong nước có những biến chuyển, sự truy lùng, bắt bớ của địch đỡ gắt gao hơn. Sau ngày Nhật đảo chính Pháp (9/3/1945), một số cán bộ hết hạn tù hoặc vượt ngục trở về đã tìm cách gây dựng lại phong trào. Cuối tháng 3/1945, Ban chấp hành phong trào được thành lập. Tháng 4/1945, Ban chấp hành phong trào họp tại làng Đông Trung, đổi tên là Ban Tỉnh ủy. Ngay sau cuộc họp, các công việc chuẩn bị cho khởi nghĩa giành chính quyền được tiến hành khẩn trương. Cuối tháng 6/1945, Tỉnh ủy họp tại làng An Vệ (Quỳnh Phụ) để ra các chủ trương quan trọng để chủ động chớp thời cơ tiến hành khởi nghĩa giành chính quyền.

Từ sau hội nghị Tỉnh ủy, nhiều hoạt động của quần chúng cách mạng đã phát triển mạnh mẽ ở khắp các địa phương trong tỉnh, thanh thế của Mặt trận Việt Minh lên mạnh. Chớp thời cơ đã chín muồi, chiều ngày 18/8/1945, Ban Thường vụ Tỉnh ủy họp tại Thượng Tâm (Đông Hưng) quyết định khởi nghĩa trong toàn tỉnh.

Cuộc khởi nghĩa giành chính quyền diễn ra sớm nhất ở phủ Thái Ninh. Ngay sau khi kết thúc hội nghị, nhân được lệnh của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, chiều ngày 18/8/1945, các lực lượng cách mạng do tự vệ làm nòng cốt đã tiến vào phủ đường, trung các viên chức lại, tuyên bố xóa bỏ chính quyền tay sai Nhật, lập chính quyền cách mạng. Bọn nha lại xin nộp sổ sách, ấn tín. Lực lượng tự vệ tiếp quản phủ lý. Hai ngày sau, Ủy ban cách mạng lâm thời phủ Thái Ninh ra mắt tại cuộc mít tinh ở thị trấn Châu Giang với gần 5 nghìn

Cách mạng Tháng Tám năm 1945 và khởi nghĩa giành chính quyền ở Thái Bình

Thái Bình là một trong những địa phương giàu truyền thống yêu nước và cách mạng. Đảng bộ Thái Bình ra đời sớm, phong trào đấu tranh cách mạng của các tầng lớp nhân dân trong tỉnh đã được luyện tập, tập dượt qua các cao trào đấu tranh 1930 - 1931, 1936 - 1939. Chính vì vậy mà giặc Pháp thường phải tập trung lực lượng tối đa để càn quét, truy lùng, đàn áp.

đồng bào trong huyện nô nức tham dự.

Được tin phủ Thái Ninh khởi nghĩa, lãnh đạo Đoàn thanh niên cứu quốc thị xã Thái Bình đã cấp tốc họp, quyết định khởi nghĩa vào sáng ngày 19/8. Đúng 7 giờ sáng ngày 19/8, hơn 4.000 quần chúng cùng lực lượng vũ trang được trang bị súng đạn, giáo mác đã tập hợp tại quảng trường để dự mít tinh. Quân Nhật đã 2 tiểu đội lính đến ẻm ở hai bên Vọng Cung và đường ra vào, chia súng vào cuộc mít tinh. Nhiều đồng chí trung kiên đã tiến lên trước mũi súng của địch. Trong khi lãnh đạo cuộc mít tinh đi tiếp xúc với chỉ huy Nhật và tỉnh trưởng thì lực lượng tham gia mít tinh đã chuyển địa điểm sang sân vận động. Quân Nhật bố trí súng máy ở các ngã đường dẫn vào sân vận động. Trên lễ đài, chúng bố trí hai đại liên chia vào sân vận động. Khi Nhật yêu cầu người nào là Việt Minh đứng riêng ra thì các đoàn viên cứu quốc cùng lực lượng tự vệ và đồng đảo quần chúng đã nhất tề bước lên, buộc quân Nhật phải chấp thuận yêu cầu của ta. Lá cờ đỏ sao vàng được kéo lên, quần chúng chào cờ, một đồng chí lãnh đạo cuộc mít tinh tuyên bố chính quyền thuộc về tay nhân dân, sau đó là cuộc diễu hành lực lượng quanh thị xã.

Tại huyện Đông Quan, lãnh đạo Việt Minh đã huy động quần chúng nhân dân từ 8 tổng trong huyện kéo về huyện lỵ vào rạng sáng ngày 19/8, trong đó có hàng trăm người mang theo vũ khí thô sơ như giáo mác, mã tấu cùng đội tự vệ được trang bị súng tiểu trường vào Đông Dù, nơi đặt bộ máy ngụy quyền. Lính cơ và viên chức trong huyện hoảng sợ không dám hành động gì. Tại huyện Đào Xuân Khởi xin giao toàn bộ hồ sơ, ấn tín cho cách

Đình Đoàn Túc, xã Tiên Phong, thị xã Thái Bình - nơi tập trung nhân dân đi giành chính quyền tháng 8/1945.

được trang bị vũ khí nhận lệnh tiến về Phủ Dục. Trên đường hành quân, Việt Minh và nhân dân các làng hai bên đường nô nức gia nhập mỗi lúc một đông, rầm rộ kéo về huyện lỵ. Đội bảo an phố Lầy nhanh chóng đầu hàng. Lực lượng khởi nghĩa bao vây huyện lỵ, kêu gọi binh lính đầu hàng. Trong huyện đường khi ấy chỉ còn viên Huấn đạo và mấy tên lính cơ. Lực lượng khởi nghĩa tiến vào tịch thu súng ống, hồ sơ, ấn tín. Tối hôm đó, tri huyện Phan Thanh Diễn được triệu về để bàn giao chính quyền cho cách mạng. Chiều hôm sau, hàng nghìn quần chúng huyện Phủ Dục đã tham gia cuộc mít tinh ra mắt Ủy ban cách mạng lâm thời của huyện.

Tại phủ Tiên Hưng, được sự phối hợp của tự vệ thị Quỳnh Côi kéo xuống, vào 10 giờ đêm

ngày 19/8, lực lượng khởi nghĩa đã chia thành hai mũi tiến vào phủ lý. Sau tiếng súng báo hiệu tấn công, đoàn người ở ạt xông vào phủ đường, lực lượng tự vệ nhanh chóng bắt toàn bộ binh cơ. Tri phủ Trịnh Sĩ Trinh khi ấy đang ở nhà lý trưởng xã Đông Phú, đã tiến hành họp khẩn cấp để thành lập Ủy ban khởi nghĩa. Sau vài giờ huy động lực lượng, khoảng 11 giờ đêm hôm đó lực lượng khởi nghĩa đã vây chặt huyện đường. Đúng lúc đó, tri huyện Nguyễn Tinh Tiết cũng được giải từ trên đê về và đã mời đại diện Việt Minh

ngày 19/8, lực lượng khởi nghĩa đã chia thành hai mũi tiến vào phủ lý. Sau tiếng súng báo hiệu tấn công, đoàn người ở ạt xông vào phủ đường, lực lượng tự vệ nhanh chóng bắt toàn bộ binh cơ. Tri phủ Trịnh Sĩ Trinh khi ấy đang ở nhà lý trưởng xã Đông Phú, đã tiến hành họp khẩn cấp để thành lập Ủy ban khởi nghĩa. Sau vài giờ huy động lực lượng, khoảng 11 giờ đêm hôm đó lực lượng khởi nghĩa đã vây chặt huyện đường. Đúng lúc đó, tri huyện Nguyễn Tinh Tiết cũng được giải từ trên đê về và đã mời đại diện Việt Minh

ngày 19/8, lực lượng khởi nghĩa đã chia thành hai mũi tiến vào phủ lý. Sau tiếng súng báo hiệu tấn công, đoàn người ở ạt xông vào phủ đường, lực lượng tự vệ nhanh chóng bắt toàn bộ binh cơ. Tri phủ Trịnh Sĩ Trinh khi ấy đang ở nhà lý trưởng xã Đông Phú, đã tiến hành họp khẩn cấp để thành lập Ủy ban khởi nghĩa. Sau vài giờ huy động lực lượng, khoảng 11 giờ đêm hôm đó lực lượng khởi nghĩa đã vây chặt huyện đường. Đúng lúc đó, tri huyện Nguyễn Tinh Tiết cũng được giải từ trên đê về và đã mời đại diện Việt Minh

vào công đường giao nộp đồng triện rồi lệnh cho tay chân giao nộp toàn bộ vũ khí, tài sản. Ngay đêm hôm đó, một cuộc mít tinh lớn đã được tổ chức tại huyện lỵ.

Cũng vào trưa ngày 19/8, lãnh đạo Việt Minh huyện Hưng Nhân triển khai cuộc họp thành lập Ủy ban khởi nghĩa và thông nhất ấn định khởi nghĩa vào 8 giờ ngày 21/8. Theo đúng kế hoạch đề ra, sáng ngày 21/8, lực lượng khởi nghĩa từ các tổng quanh huyện mang theo vũ khí thô sơ xếp thành hàng đôi đi theo cờ đỏ sao vàng dưới quân trang công huyện đường vào đúng 8 giờ sáng. Khi quân giải từ trên đê về để chấp thuận đầu hàng. Ủy ban khởi nghĩa của huyện họp cấp tốc thành lập Ủy ban giải phóng dân tộc. Nửa giờ sau thì đê Đìa vồ.

Ở Thụy Anh, sáng ngày 20/8, khoảng 2.000 người từ các làng xã quanh huyện lỵ mang theo vũ khí thô sơ, cờ đỏ sao vàng, băng biển, khẩu hiệu tập trung kéo về huyện lỵ. Khi đoàn người kéo vào huyện đường, tri huyện Nguyễn Đình Duy hoảng sợ lệnh ngay cho nha lại tập hợp hồ sơ, ấn tín và bàn giao huyện đường cho Việt Minh. Ngày 22/8, tại đình Quang Lang đã diễn ra một cuộc mít tinh lớn chào mừng Ủy ban cách mạng lâm thời của huyện ra mắt.

Tại phủ Kiến Xương, vào tối ngày 20/8, tại làng An Bồi, đại diện Tỉnh ủy đã triển khai kế hoạch khởi nghĩa và thành lập Ủy ban cách mạng lâm thời. Sáng ngày 22/8, lực lượng của các làng bưng bồng khí thế kéo về địa điểm tập kết theo từng khu vực. Khoảng 1 giờ chiều hôm đó, quần chúng từ các

khu vực kéo về vây chặt phủ đường. Sau mấy phát súng báo hiệu, lực lượng khởi nghĩa đã ạt tiến vào phủ đường tịch thu vũ khí, hồ sơ, biển phủ đường thành trụ sở của Ủy ban cách mạng lâm thời và Mặt trận Việt Minh. Tri phủ Vũ Quý Mão vốn đã được ta tranh thủ từ trước, lúc bấy giờ đang trên đê Trà Lý đã được thuyết phục đầu hàng.

Tối ngày 21/8, kế hoạch khởi nghĩa đã được triển khai ở một số làng thuộc huyện Vũ Tiên. Sáng ngày 22/8, hơn 100 người có trang bị vũ khí thô sơ từ đình Thuận An kéo về huyện lỵ. Khi tới cổng huyện đường, đoàn khởi nghĩa đã kêu gọi binh lính hạ súng đầu hàng. Binh lính tuân theo và giao nộp vũ khí. Một viên nha lại ra đón và xin nộp hồ sơ, sổ sách. Tri huyện Ngô Ngọc Định đang trên đê Thái Lai bị bắt về giao nộp sổ sách và ấn tín. Ngay tối hôm đó Ủy ban cách mạng lâm thời của huyện được thành lập.

Mặc dù đê Mỹ Lộc bị vỡ vào đêm ngày 21/8 nhưng cuộc khởi nghĩa giành chính quyền ở huyện Thư Trì vẫn được gấp rút triển khai. Ngày 22/8, hàng trăm nông dân tổng An Lão và làng Bình An đã dùng 15 chiếc thuyền, tổ chức cuộc tuần hành biểu dương lực lượng. 8 giờ sáng ngày 23/8, ta bao vây, buộc vũ khí của bộ thanh niên Đại Việt ở thị trấn tiến ra giành chính quyền tại huyện đường ở Tân Đệ. Khi đến huyện đường, tri huyện Nguyễn Khắc Bằng đang trên đê Mỹ Lộc. Binh lính và nha lại trong huyện đường hoảng sợ, xếp hàng xin nộp vũ khí, hồ sơ, giao huyện đường. Trong hoàn cảnh cả huyện bị ngập lụt do vỡ đê nhưng ngày 25/8, gần 4.000 nhân dân trong huyện vẫn nô nức giương cờ đỏ sao vàng kéo về huyện lỵ dự mít tinh chứng kiến Ủy ban cách mạng lâm thời ra mắt.

Trong hoàn cảnh gấp gáp, số đảng viên và cán bộ Việt Minh còn quá mỏng nhưng chỉ trong vòng 6 ngày, cuộc khởi nghĩa giành chính quyền đã được thực hiện thắng lợi trên toàn địa bàn tỉnh và Thái Bình là một trong số ít các tỉnh giành chính quyền sớm nhất trong cả nước. Thế mới hay, đây thuyền là dân, lật thuyền cũng là dân. Sức mạnh của dân là vô cùng, vô tận.

NGUYỄN THANH

XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC ĐẠT CHUẨN QUỐC GIA

Giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục

Xây dựng trường học đạt chuẩn quốc gia là chủ trương lớn, mang tính chiến lược của ngành giáo dục nhằm chuẩn hóa cơ sở vật chất và đội ngũ nhà giáo, nâng cao chất lượng giáo dục. Xác định rõ mục tiêu đó, những năm qua, các địa phương trên địa bàn tỉnh đã tập trung mọi nguồn lực cho công tác này, đạt nhiều kết quả đáng khích lệ.

Trường THCS Nguyễn Công Trứ (Tiền Hải) có diện tích 14.461m² với hệ thống cơ sở vật chất khang trang, hiện đại gồm 2 dãy nhà ba tầng, trong đó khu A có 16 phòng học và 2 phòng chức năng, khu B có 9 phòng bộ môn, 3 phòng chức năng và khu làm việc của cán bộ, giáo viên nhà trường, đáp ứng tương đối đầy đủ nhu cầu học tập và rèn luyện của gần 600 học sinh. Thấy giáo Bùi Quốc Quang, Hiệu trưởng nhà trường cho biết: Cùng với hệ thống cơ sở vật chất, nhà trường có đội ngũ giáo viên đạt trình độ chuẩn và trên chuẩn cao, nhiệt tình, năng động, sáng tạo, tâm huyết. Các thầy cô giáo không ngừng đổi mới phương pháp giảng dạy, ứng dụng công nghệ thông tin vào bài giảng, các tiết học đều có sự tương tác sôi nổi giữa thầy và trò. Năm học vừa qua, nhà trường giành được nhiều kết quả trên tất cả các lĩnh vực như: các tiêu chuẩn phổ cập đều đạt từ 99,5 - 100%; học sinh chăm ngoan, có ý thức tu dưỡng và rèn luyện; kỷ cương, nề nếp nhà trường được thực hiện nghiêm túc, tỷ lệ học sinh xếp loại đạt đức tốt và khá đạt 99,8% (tăng 8% so với năm học trước). Toàn trường có 25 học sinh giỏi cấp huyện, 385 em đạt học sinh giỏi và học sinh tiên tiến. Cùng với đó, trong cuộc thi thiết kế bài giảng do Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức, trường có 28 thầy cô tham dự, trong đó 25 bài giảng được cấp chứng nhận và

Trường THCS Nguyễn Công Trứ (Tiền Hải) giữ vững các tiêu chuẩn của trường đạt kiểm định chất lượng cấp độ 3 và trường chuẩn quốc gia mức độ 2.

đánh giá cao. Với kết quả trên, Trường THCS Nguyễn Công Trứ giữ vững các tiêu chuẩn của trường đạt kiểm định chất lượng cấp độ 3 và trường chuẩn quốc gia mức độ 2.

Những năm qua, không ít trường học trên địa bàn tỉnh còn gặp nhiều khó khăn về cơ sở vật chất nhưng nhờ sự quan tâm của các cấp, các ngành và các tổ chức, cá nhân, hiện nay các trường đã khang trang, bề thế. Tại huyện Đông Hưng, Trường Tiểu học và THCS Thăng Long là một trong những đơn vị đã

THCS Thăng Long chia sẻ: Một trong những khâu trọng điểm là nhà trường tập trung tham mưu với các cấp, các ngành đầu tư nâng cấp ngôi trường mới khang trang, đồng thời nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên thông qua việc đổi mới phương pháp giảng dạy và kiểm tra, đánh giá. Toàn trường hiện có 40 cán bộ, giáo viên, nhân viên, trong đó 100% giáo viên đều có trình độ đạt chuẩn và trên chuẩn. Hàng năm, tỷ lệ học sinh tốt nghiệp THCS của trường luôn đạt 100%, trường năm trong

tốt đầu về chất lượng giáo dục của huyện, nhiều năm liền được UBND huyện, Sở Giáo dục và Đào tạo tặng giấy khen, UBND tỉnh tặng bằng khen nhân đầu phong trào thi đua dạy và học.

Theo thống kê của Sở Giáo dục và Đào tạo, hiện toàn tỉnh có 671 trường học đạt chuẩn quốc gia, chiếm 90,4%. Tại những trường này, 100% cán bộ, giáo viên biết ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, giảng dạy, đáp ứng yêu cầu đổi mới chương trình sách giáo khoa. Nhiều giáo viên kiên trì vượt qua khó khăn, không ngừng phấn đấu vươn lên đạt giải cao trong các hội thi giáo viên, thi viện giỏi cấp tỉnh và toàn quốc. Các hoạt động giáo dục của các trường chuyển biến tích cực theo hướng "sáng - xanh - sạch - đẹp - thân thiện - an toàn". Học sinh được học tập theo phương pháp mới, phát huy tính chủ động, tự duy sáng tạo khoa học, được giáo dục toàn diện, tự giác và hăng hái tham gia các hoạt động trải nghiệm. Tuy nhiên, việc xây dựng trường học đạt chuẩn quốc gia vẫn đang gặp nhiều khó khăn như: nhiều trường còn thiếu thốn nhiều về cơ sở vật chất, chưa đủ phòng học, phòng chức năng; việc huy động nguồn lực từ địa phương để tu bổ và xây dựng trường lớp cũng rất hạn chế bởi thu nhập của người dân còn thấp; không bảo đảm diện tích sân bãi nên không thể tạo ra sân chơi, bãi tập; năng lực quản lý điều hành, tham mưu, tổ chức thực hiện của một số cán bộ quản lý thiếu linh hoạt, sáng tạo, chưa đáp ứng kịp với yêu cầu đổi mới giáo dục. Do đó, đẩy mạnh tuyên truyền, xã hội hóa giáo dục để tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học; xây dựng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục đồng bộ về cơ cấu bộ môn, chuẩn về trình độ đào tạo, thúc đẩy chất lượng giáo dục trong các nhà trường là nhiệm vụ trọng tâm toàn ngành hướng đến thực hiện trong năm học mới.

ĐẶNG ANH

▶ Khánh thành 2 nhà tình thương cho hộ nghèo huyện Tiên Hải

Hội Chữ thập đỏ tỉnh, Hội Chữ thập đỏ huyện Tiên Hải phối hợp với Công ty Cổ phần Đầu tư và Thương mại hóa dầu Việt Nam - VNPETRO vừa tổ chức khánh thành và trao hỗ trợ xây nhà tình thương cho gia đình ông Đào Ngọc Ánh, thôn Việt Thắng, xã Nam Thanh và gia đình bà Phạm Thị Hương, thôn Công Bối Tây, xã Phương Công. Cả 2 gia đình đều thuộc diện hộ nghèo, có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn. Ngôi nhà cũ hai gia đình sinh sống đều đã xuống cấp nghiêm trọng, không bảo đảm an toàn. Qua sự kết nối của Hội Chữ thập đỏ huyện Tiên Hải, Công ty Cổ phần Đầu tư và Thương mại hóa dầu Việt Nam - VNPETRO đã trao tặng mỗi gia đình 65 triệu đồng để xây nhà mới. Sau 3 tháng triển khai, đến nay công trình đã hoàn thành giúp các gia đình có nhà ở mới khang trang, kiên cố.

Đây là một trong những hoạt động thiết thực của các cấp hội chữ thập đỏ và doanh nghiệp nhằm chung tay giúp đỡ các gia đình có hoàn cảnh khó khăn vươn lên trong cuộc sống.

DUY TÙNG

▶ HỘI NGƯỜI MÙ HUYỆN ĐÔNG HƯNG Phấn đấu tỷ lệ chi hội mạnh, khá đạt 70% trở lên

Hội Người mù huyện Đông Hưng vừa tổ chức Đại hội đại biểu lần thứ IX, nhiệm kỳ 2022 - 2027.

Nhiệm kỳ qua, Hội Người mù huyện Đông Hưng tập trung đổi mới nội dung, phương thức, tổ chức nhiều hoạt động thiết thực chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho hội viên, thực sự là mái nhà chung của người khiếm thị. 5 năm qua, Hội đã tổ chức 5 lớp dạy nghề làm tăm tre cho 45 lượt người mù, đồng thời giới thiệu 48 hội viên tham gia lớp học nghề tăm quất tại Tỉnh hội. Sau học nghề, hội viên đều có công việc, thu nhập ổn định. Sản xuất tăm của Hội 5 năm qua đạt doanh thu trên 1,5 tỷ đồng, tạo việc làm cho 62 lượt người. Dịch vụ tăm quất đạt doanh thu gần 3,2 tỷ đồng. Hội phối hợp với Ngân hàng Chính sách xã hội huyện giúp hàng chục lượt người mù vay vốn phát triển kinh tế, hầu hết hội viên sử dụng vốn vay đúng mục đích có hiệu quả. Đặc biệt, 5 năm qua, gần 5.500 lượt người mù được nhận trợ cấp, nhận quà, 1 hội viên khó khăn về nhà ở được hỗ trợ kinh phí xóa nhà dột nát.

Nhiệm kỳ 2022 - 2027, Hội Người mù huyện Đông Hưng phấn đấu: 100% người mù có nhu cầu được vào hội; tỷ lệ thu hút hội viên đạt 70% trở lên; số chi hội mạnh, khá đạt 70% trở lên; duy trì và phát triển cơ sở sản xuất tăm tre, cơ sở tăm quất tạo việc làm cho nhiều hội viên.

Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Hội nhiệm kỳ 2022 - 2027; bầu đoàn đại biểu đi dự đại hội cấp trên. Nhân dịp này, 4 cá nhân được tặng kỷ niệm chương vì hạnh phúc người mù; 27 tập thể, cá nhân được các cấp hội và UBND huyện tặng giấy khen.

THU HIỀN